

FINANČNÍ ÚČETNICTVÍ II

1FU202

Ing. Monika Randáková, Ph.D.

Průvodce studium

bakalářský studijní program

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Výuka kurzu – prezenční forma

- 13 přednášek a 13 cvičení
- Očekává se aktivní účast na jednotlivých výukových hodinách.
- Základním komunikačním nástrojem je informační systém InSIS (dokumentový server, průběžné hodnocení, odevzdávárna, konzultační hodiny, aj.)

Studijní materiály ke kurzu

Základní literatura

Cvičebnice

Randáková, M. a kol: Finanční účetnictví v České republice po 1. 1. 2016 (podnikatelské subjekty).

Pozn. Připravuje se

Účetní předpisy

- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění (ZoÚ)
- Vyhláška 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, c platném znění (vyhláška)
- České účetní standardy pro podnikatele č. 001-024 (ČÚS)

Cíle kurzu

- rozumět obsahu položek účetních výkazů v ČR
- sestavit účetní závěrku obchodní společnosti podle české legislativy
- „vyčíst“ ze všech složek účetní závěrky informace o jednotlivých položkách účetních výkazů
- posoudit finanční pozici účetní jednotky na základě účetní závěrky
- orientovat se v základních legislativních účetních předpisech v ČR
- rozvíjet práci v týmu

Způsob hodnocení kurzu 1

Bodové hodnocení

až 40 bodů (40 %) – během semestru (viz dále)

- 2 průběžné testy (až 2 x 10 bodů = 20 %)
- vypracování a prezentace seminární práce ve skupině (až 10 bodů = 10 %)
- aktivita na cvičeních (až 10 bodů = 10 %)

až 60 bodů (60 %) – u závěrečné zkoušky (řádný a opravný termín)

Celkové hodnocení (dáno součtem):

- 90 a více – výborně
- 75 – 89 – velmi dobře
- 60 – 74 – dobře
- méně než 60 – nevyhověl(a)

Způsob hodnocení kurzu 2

Průběžné testy

- Průběžné testy se píší **výhradně** na cvičeních (kromě zcela mimořádných událostí např. hospitalizace) – v takovém případě je nutné dohodnout se s cvičícím (náhradní průběžné testy je povoleno psát výhradně v konzultačních hodinách, a to nejpozději týden po tom, co se student vrátil do školy). Důvod tohoto opatření spočívá v tom, že smyslem průběžných testů je kontrola práce studenta v konkrétní části semestru. **Pozdější psaní testů je zcela vyloučeno.**
- Do opravených testů lze případně nahlédnout dle pokynů vyučujícího. Po uplynutí 13. týdne řádné výuky již nelze do průběžných testů nahlížet, resp. se vyjadřovat k jejich hodnocení. V tomto týdnu se klasifikace uzavírá a archivuje.
- V průběhu výuky je možné získat z průběžných testů max. 20 bodů (2 testy po 10 bodech).
- Průběžné testy budou zaměřeny na:
 - dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek, regulaci účetnictví v ČR
 - dlouhodobý a krátkodobý finanční majetek z pohledu investora i emitenta, regulaci účetnictví v ČR

Způsob hodnocení kurzu 3

Seminární práce

- viz samostatné zadání

Aktivita

- Každý student může za semestr získat max. 10 bodů za aktivitu.
- Tyto body je možné získat na cvičení ve formě psaní dílčích minitestů, za odevzdání domácích úkolů, za řešení příkladů na cvičení apod.
- **Jakákoli dodatečná forma získání bodů za aktivitu (dopisování minitestů, psaní eseje apod.) není přípustná.**

UPOZORNĚNÍ!

- Z průběžných testů je student povinen získat minimálně 8 bodů z 20 možných. Student, který požadovaný počet 8 bodů nezíská, ztrácí možnost účasti na závěrečné zkoušce.
- Druhou nezbytnou podmínkou pro připuštění k závěrečné zkoušce je aktivní účast studenta na vypracování a prezentaci seminární práce.
- V případě, že student tyto podmínky nesplní, obdrží automaticky hodnocení 4-nedostatečně.

Způsob hodnocení kurzu 4

Závěrečná zkouška

- píše se ve zkouškovém období,
- je centrální – písemná, celkem za 60 bodů; příkladová část /teoretická část,
- obsahem závěrečné zkoušky je látka celého kurzu – **látka z povinné literatury.**

Vyučující kurzu

garant kurzu, přednášející

- Ing. Monika Randáková, Ph.D.

cvičící

- doc. Ing. Jiřina Bokšová, Ph.D.
- Ing. Václav Černý, Ph.D.
- Ing. Marie Zelenková, Ph.D.

Tematický plán kurzu

- 1) Regulace účetnictví v ČR v závislosti na celosvětových harmonizačních procesech.
- 2) Základní legislativní normy účetnictví podnikatelů – jejich obsah a struktura.
- 3) Obsah a forma účetní závěrky obchodních společností v ČR v závislosti na kategorizaci účetních jednotek.
- 4) Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek: vymezení, oceňování k datu pořízení, odpisování, opravy a technické zhodnocení, opravné položky, vykazování a oceňování k rozvahovému dni.
- 5) Dlouhodobý a krátkodobý finanční majetek: vymezení majetkových cenných papírů a dlužných cenných papírů, oceňování k datu pořízení a rozvahovému dni, oceňovací báze – reálná hodnota, historická cena, vykazování.
- 6) Zásoby: vymezení, oceňování k datu pořízení, k datu vyskladnění, druhové a účelové členění nákladů v provozní oblasti, systémy evidence nakupovaných zásob a zásob vlastní výroby, opravné položky k zásobám, vykazování a oceňování k rozvahovému dni (realizační hodnota).
- 7) Krátkodobé a dlouhodobé pohledávky, opravné položky k pohledávkám, odpisy pohledávek, přijaté směnky jako platební prostředek.
- 8) Krátkodobé a dlouhodobé závazky, zúčtování se společníky a zaměstnanci, zúčtování daní a dotací, dlouhodobé a krátkodobé bankovní úvěry a zápůjčky, vydané směnky, emitované dluhopisy.
- 9) Zúčtování se zahraničím, denní a pevné kurzy, vykazování aktiv a dluhů znějící na cizí měnu k rozvahovému dni, vznik kurzových rozdílů a jejich zachycení v účetních výkazech.
- 10) Rezervy: podstata rezerv, druhy rezerv a jejich projev v účetních výkazech, specifika v ČR.
- 11) Účetní uzávěrka: procesy předcházející účetní uzávěrce (např. inventarizace, dohadné položky, položky časového rozlišení, výpočet a zaúčtování splatné a odložené daně z příjmů a jejich dopady na disponibilní zisk).
- 12) Vlastní kapitál: vznik a struktura (včetně položek jiný výsledek hospodaření, zálohy na podíly na zisku), zvýšení a snížení vlastního kapitálu, zvýšení a snížení základního kapitálu, rozdělování zisku a úhrada ztráty, přehled o změnách ve vlastním kapitálu.
- 13) Účetní závěrka: obsah a struktura přílohy v účetní závěrce v závislosti na kategorizaci účetních jednotek, přehled o peněžních tocích, jeho praktické vyhotovení, vypovídací schopnost.
- 14) Schvalování, ověřování a zveřejňování účetní závěrky, obsah a forma výroční zprávy.

1. výukový týden

Přednáška

- 1) Regulace účetnictví v ČR v závislosti na celosvětových harmonizačních procesech.
- 2) Základní legislativní normy účetnictví podnikatelů – jejich obsah a struktura.
- 3) Obsah a forma účetní závěrky obchodních společností v ČR v závislosti na kategorizaci účetních jednotek.

Literatura

- ZoÚ §§ 1 – 32
- vyhláška § 3, § 3a, § 4, § 39, § 39a, §39b, § 39c
- Příloha č. 1, č. 2, č. 3 k vyhlášce
- ČÚS 001 – 024 (stručný obsah standardů)

1. výukový týden

Cvičení

- podmínky zkoušky
- literatura
- zadání seminární práce – rozřazení do skupin (5 skupin po 5 členech)
- opakování látky základního kurzu 1FU201
- ZoÚ – kategorizace účetních jednotek – obchodních společností
- zadání DÚ – cvičebnice – kapitola Repetitorium znalostí

Literatura

- Cvičebnice – kapitola Repetitorium znalostí

2. výukový týden

Přednáška

- 4) Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek: vymezení, oceňování k datu pořízení, odpisování z celkových pořizovacích nákladů

Literatura

- ZoÚ §§ 24 – 28
- Vyhláška § 6, § 7, § 23, § 24a, § 47, § 56
- ČÚS č. 013, č. 019

2. výukový týden

Cvičení

- kontrola DÚ
- rozsah sestavení a zveřejnění účetních závěrek obchodních společností dle kategorizace účetních jednotek
- oceňování majetku a závazků k datu uskutečnění účetního případu
- pořízení dlouhodobého odpisovaného majetku nákupem a vlastní činností, kalkulace pořizovacích nákladů
- metody odpisování – lineární, SYD, výkonové

Literatura

- Cvičebnice – kapitola 1 – regulace účetnictví v ČR
- Cvičebnice – kapitola 2 – dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

3. výukový týden

Přednáška

- 4) Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek: komponentní odpisování, opravy a technické zhodnocení, opravné položky, vykazování a oceňování k rozvahovému dni.

Literatura

- Vyhláška § 47, § 56, § 56a, § 55, § 61
- ČÚS č. 013, č. 019, č. 005

3. výukový týden

Cvičení

- kontrola DÚ
- komponentní odpisování
- technické zhodnocení a odpisování po technickém zhodnocení

Literatura

- Cvičebnice – kapitola 2 – dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

4. výukový týden

Přednáška

- 5) Dlouhodobý a krátkodobý finanční majetek: vymezení majetkových cenných papírů, oceňování k datu pořízení a rozvahovému dni, oceňovací báze – reálná hodnota, historická cena, vykazování.

Literatura

- ZoÚ §§ 24 – 28
- vyhláška § 8, § 12, § 12a, § 48, § 51, § 55
- ČÚS č. 014, č. 016, č. 019, č. 008, č. 005

4. výukový týden

Cvičení

- kontrola DÚ
- krátkodobé MCP k obchodování
- krátkodobé a dlouhodobé MCP realizovatelné
- dlouhodobé MCP s rozhodujícím a podstatným vlivem

Literatura

- Cvičebnice – kapitola 3 – Finanční majetek

5. výukový týden

Přednáška

- 5) Dlouhodobý a krátkodobý finanční majetek: vymezení dlužných cenných papírů, oceňování k datu pořízení a rozvahovému dni, oceňovací báze – reálná hodnota, historická cena, vykazování.

Literatura

- ZoÚ §§ 24 – 28
- vyhláška § 8, § 12, § 12a, § 48, § 51, § 55
- ČÚS č. 014, č. 016, č. 019, č. 008, č. 005

5. výukový týden

Cvičení

- kontrola DÚ
- diskontované dluhopisy (využití současné hodnoty peněžních toků)
- kupónové dluhopisy držené do splatnosti

Literatura

- Cvičebnice – kapitola 3 – Finanční majetek

6. výukový týden

Přednáška

6) Zásoby: vymezení, oceňování k datu pořízení, k datu vyskladnění, druhové a účelové členění nákladů v provozní oblasti, systémy evidence nakupovaných zásob a zásob vlastní výroby, opravné položky k zásobám, vykazování a oceňování k rozvahovému dni (realizační hodnota).

Literatura

- ZoÚ §§ 24 – 28
- vyhláška § 9, § 20, § 22, § 23, § 24a, § 38, § 49, § 55
- ČÚS č. 015, č. 019, č. 005, č. 007

6. výukový týden

Cvičení

- 1. průběžný test
- kontrola DÚ
- metody oceňování úbytku zásob
- druhové a účelové členění nákladů (sestavení výkazu zisku a ztráty)
- průběžný a periodický systém evidence zásob
- manka a škody na zásobách

Literatura

- Cvičebnice – kapitola 4 – Zásoby

7. výukový týden

Přednáška

- 7) Krátkodobé a dlouhodobé pohledávky, opravné položky k pohledávkám, odpisy pohledávek, přijaté směnky jako platební prostředek.
- 8) Krátkodobé a dlouhodobé závazky, zúčtování se společníky a zaměstnanci, zúčtování daní a dotací, dlouhodobé a krátkodobé bankovní úvěry a zápůjčky, vydané směnky, emitované dluhopisy.
- 9) Zúčtování se zahraničím, denní a pevné kurzy, vykazování aktiv a dluhů znějící na cizí měnu k rozvahovému dni, vznik kurzových rozdílů a jejich zachycení v účetních výkazech.

Literatura

- ZoÚ §§ 24 – 28
- Vyhláška § 10, § 11, § 13, § 17, § 18, § 19, § 24a, § 50, § 55, § 60
- ČÚS č. 005, č. 006, č. 016, č. 017, č. 018, č. 019

7. výukový týden

Cvičení

- kontrola DÚ
- nákup a prodej v cizí měně
- realizované a nerealizované kurzové rozdíly

Literatura

- Cvičebnice – kapitola 5 – Pohledávky a závazky, zúčtování se zahraničím
- Cvičebnice – kapitola 6 – Položky časového rozlišení a dohadné položky

8. výukový týden

Přednáška

10) Rezervy: podstata rezerv, druhy rezerv a jejich projev v účetních výkazech, specifika v ČR.

Literatura

- ZoÚ §§ 24 – 28
- Vyhláška § 16, § 27, § 57
- ČÚS č. 004, č. 019

8. výukový týden

Cvičení

- 2. průběžný test
- kontrola DÚ
- účetní rezervy
- účetní opravné položky

Literatura

- Cvičebnice – kapitola 7 – Rezervy a opravné položky

9. výukový týden

Přednáška

11) Účetní uzávěrka: procesy předcházející účetní uzávěrce (např. inventarizace, dohadné položky, položky časového rozlišení, výpočet a zaúčtování splatné daně z příjmů a její dopady na disponibilní zisk).

Literatura

- vyhláška § 16, § 18
- ČÚS č. 019, č. 002

9. výukový týden

Cvičení

- kontrola DÚ
- úpravy hrubého výsledku hospodaření na daňový základ
- trvalé a přechodné rozdíly mezi účetnictvím a daněmi
- výpočet a zaúčtování splatné daně z příjmů
- zjišťování disponibilního zisku

Literatura

- Cvičebnice – kapitola 8 – Splatná a odložená daň z příjmů

10. výukový týden

Přednáška

11) Účetní uzávěrka: výpočet a zaúčtování odložené daně z příjmů a její dopady na disponibilní zisk.

Literatura

- vyhláška § 59
- ČÚS č. 003, č. 019

10. výukový týden

Cvičení

- kontrola DÚ
- přechodné rozdíly mezi účetnictvím a daněmi
- výpočet a zaúčtování odložené daně z příjmů
- zjišťování disponibilního zisku

Literatura

- Cvičebnice – kapitola 8 – Splatná a odložená daň z příjmů

11. výukový týden

Přednáška

12) Vlastní kapitál: vznik a struktura (včetně položek jiný výsledek hospodaření, zálohy na podíly na zisku), zvýšení a snížení vlastního kapitálu, zvýšení a snížení základního kapitálu, rozdělování zisku a úhrada ztráty, přehled o změnách ve vlastním kapitálu.

Literatura

- vyhláška § 5, § 14, § 14a, § 15, § 15a
- ČÚS č. 012, č. 018

11. výukový týden

Cvičení

- kontrola DÚ
- rozdělování výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení
- sestavování přehledu o změnách ve vlastním kapitálu

Literatura

- Cvičebnice – kapitola 9 – Vlastní kapitál

12. výukový týden

Přednáška

13) Účetní závěrka: obsah a struktura přílohy v účetní závěrce v závislosti na kategorizaci účetních jednotek, přehled o peněžních tocích, jeho praktické vyhotovení, vypovídací schopnost.

Literatura

- vyhláška § 39, §39a, § 39b, § 39c, § 40, § 41, § 42, § 43
- ČÚS č. 023

12. výukový týden

Cvičení

- kontrola DÚ
- odevzdání vypracované seminární práce
- transakce ovlivňující jednotlivé činnosti z pohledu peněžních toků
- sestavování přehledu o peněžních tocích přímou metodou
- sestavování přehledu o peněžních tocích nepřímou metodou

Literatura

- Cvičebnice – kapitola 10 – Přehled o peněžních tocích

13. výukový týden

Přednáška

14) Schvalování, ověřování a zveřejňování účetní závěrky, obsah a forma výroční zprávy.

Literatura

- ZoÚ § 18, § 19, § 20, § 21, § 21a

13. výukový týden

Cvičení

- prezentace seminárních prací

Příprava na závěrečný test

- Cvičebnice – kapitola 11 – Účetní uzávěrka a účetní závěrka
- Cvičebnice – Vzorové souvislé příklady

Mnoho úspěchů při studiu

Ing. Monika Randáková, Ph.D.

garant předmětu